

Wytyczne współpracy międzyresortowej z Krajowym Sekretariatem ds. HELCOM

1. Krajowy Sekretariat ds. HELCOM pełni rolę koordynacyjną w zakresie zaangażowania Polski w prace HELCOM i odpowiada za zapewnienie reprezentacji strony polskiej w posiedzeniach politycznych HELCOM (tj. spotkaniach ministerialnych, spotkaniach Komisji Helsińskiej oraz spotkaniach Przewodniczących Delegacji Stron Konwencji, tzw. *Heads of Delegation, HoD*).
2. Krajowy Sekretariat ds. HELCOM wypracowuje, we współpracy z pozostałymi podmiotami krajowymi zaangażowanymi w prace HELCOM, stanowiska Polski na posiedzenia polityczne HELCOM oraz informuje pozostałe podmioty krajowe o wynikach posiedzeń politycznych HELCOM i o najważniejszych kwestiach ogólnych.
3. Krajowy Sekretariat ds. HELCOM zapewnia stosownie do potrzeb wsparcie informacyjne lub koordynacyjne celem zaangażowania pozostałych podmiotów krajowych w prace formacji roboczych HELCOM (grupy robocze, eksperckie, korespondencyjne, grupy ad hoc, warsztaty, etc.).
4. Krajowy Sekretariat ds. HELCOM monitoruje zaangażowanie poszczególnych resortów w prace HELCOM, w tym w proces wdrażania postanowień Konwencji Helsińskiej.
W ramach monitorowania Krajowy Sekretariat ds. HELCOM pozyskuje z poszczególnych resortów stosowne informacje o rezultatach wdrażania konwencji, zaleceń (rekomendacji) i decyzji HELCOM w zakresie zagadnień pozostających w kompetencji danego resortu, niezależnie od tego czy dany resort korzysta z możliwości udziału w pracach formacji roboczych HELCOM (vide pkt 10).
5. Skuteczne zaangażowanie Polski w prace HELCOM nie jest możliwe bez bezpośredniego udziału przedstawicieli właściwych kompetencyjnie resortów (ministerstw i podmiotów podległych lub nadzorowanych, jednostek badawczych, naukowych i in.) w bieżące prace poszczególnych formacji roboczych HELCOM (Załącznik nr 2 obrazuje schemat organizacyjny HELCOM, a załącznik nr 3 podstawowe zakresy tematyczne formacji roboczych HELCOM).
6. Zgłaszanie przedstawicieli i ekspertów z poszczególnych resortów lub jednostek podległych lub nadzorowanych do prac w ramach konkretnych formacji roboczych HELCOM odbywa się za pośrednictwem Krajowego Sekretariatu ds. HELCOM (e-mail: SekretariatHELCOM@mi.gov.pl).
Zgłoszenia dokonywane są przez poszczególne ministerstwa/ komórki organizacyjne poszczególnych ministerstw (za dodaniem do wiadomości wskazanych jednostek podległych / nadzorowanych, z których pochodzą zgłoszeni przedstawiciele / eksperci) lub też przez jednostki podległe / nadzorowane (za dodaniem do wiadomości nadzorujących je komórek organizacyjnych ministerstw).
Na tej samej zasadzie odbywa się aktualizacja zgłoszonych ekspertów.
Krajowy Sekretariat ds. HELCOM dokonuje dodania ekspertów do wskazanej formacji roboczej oraz (w przypadku ekspertów zgłoszonych po raz pierwszy) informuje zgłoszonych ekspertów o nowym Portalu HELCOM oraz udziela pomocy przy założeniu indywidualnego konta.
7. W każdej z grup roboczych HELCOM wyznacza się po jednym liderze krajowym. Liderami krajowymi zostają imiennie wskazani przedstawiciele resortów (ministerstwa lub jednostek podległych / nadzorowanych), których zakres kompetencyjny w największym stopniu pokrywa się z zakresem zadań (mandatem) danej grupy roboczej HELCOM. Wyznaczenie liderów krajowych odbywa się na podstawie propozycji przekładanych resortom przez Krajowy Sekretariat ds. HELCOM w drodze ustaleń międzyresortowych.
Liderzy krajowi zobowiązani są do udziału w posiedzeniach przypisanej im grupy roboczej HELCOM (w przypadku posiedzeń fizycznych – do fizycznego udziału w tych posiedzeniach), a w przypadku braku możliwości uczestnictwa w posiedzeniu grupy roboczej HELCOM lidera krajowego, zastępuje go inny przedstawiciel tego samego resortu. Liderzy krajowi, w ramach posiedzenia danej grupy roboczej HELCOM, w przypadku zaistnienia konieczności, mają głos decydujący w ramach delegacji krajowej (vide pkt 10).
Liderzy krajowi stanowią jednocześnie dla Krajowego Sekretariatu ds. HELCOM punkt kontaktowy celem uzyskania informacji dot. zaangażowania Polski w prace poszczególnych grup roboczych HELCOM.
8. Znajomość postanowień Konwencji Helsińskiej i jej załączników (jako integralnej części Konwencji) oraz wypełnianie na poziomie formacji roboczych HELCOM obowiązków informacyjnych i informacyjno-konsultacyjnych wynikających w szczególności z art. 7 (ocena oddziaływania na środowisko) oraz art. 13

(powiadamianie i konsultacje dotyczące przypadków zanieczyszczeń) Konwencji pozostaje w gestii resortów właściwych dla danego zagadnienia.

9. Dostęp do dokumentów rozpatrywanych przez poszczególne formacje robocze HELCOM i możliwość kształtowania wyników prac tych formacji wymaga bezpośredniego udziału w tych pracach resortów, których dotyczy tematyka omawiana w ramach danych formacji. W pracach formacji roboczych HELCOM Krajowy Sekretariat ds. HELCOM nie bierze udziału.
10. Wszelkie zagadnienia i rozstrzygnięcia podejmowane w czasie prac formacji roboczych HELCOM pozostają we właściwości resortu, zgodnie z jego kompetencją wynikającą z ustawy o działach administracji rządowej oraz przepisów innych aktów. Dlatego też, koordynacja wypracowania stanowiska prezentowanego podczas posiedzeń formacji roboczych HELCOM z ekspertami w ramach danego resortu (w tym z jednostkami podległymi i nadzorowanymi) pozostawiona jest ministrowi właściwemu dla danego zagadnienia.
W przypadku, gdy zagadnienia poruszane podczas prac formacji roboczych HELCOM wchodzą w zakres właściwości kilku resortów, w pracach tych formacji mogą brać udział jednocześnie przedstawiciele wszystkich zainteresowanych resortów. Wypracowanie stanowiska strony polskiej w ramach prac danej formacji roboczej HELCOM następuje w wyniku samodzielnych uzgodnień pomiędzy zainteresowanymi resortami, a w przypadku zaistnienia konieczności w wyniku koordynacji przez lidera krajowego.
11. Niezwłoczne reagowanie na forum danej formacji roboczej HELCOM w przypadkach, gdy wyniki prac lub rozstrzygnięcia tej formacji przybierają niekorzystny kierunek z punktu widzenia kompetencji właściwego resortu lub gdy którekolwiek kwestie są niejasne, pozostaje w gestii przedstawicieli danego resortu, kompetencji którego dane zagadnienie jest przynależne. Wyjaśnienie kwestii spornych, ich rozstrzygnięcie, pozyskanie potrzebnych informacji, etc. pozostaje w zakresie zaangażowania przedstawicieli właściwego resortu w prace danej formacji roboczej HELCOM.
W przypadku gdy pomimo działań podejmowanych na poziomie formacji roboczych HELCOM przez przedstawicieli resortu właściwego dla danego zagadnienia, przyjęte wyniki prac tej formacji pozostają niejasne lub niekorzystne dla strony polskiej i wymagają interwencji na poziomie spotkań politycznych, właściwy resort zawiadamia krajowy Sekretariat ds. HELCOM.
Fundamentalnym warunkiem dla podjęcia ewentualnej interwencji w danej sprawie na poziomie politycznym przez Przewodniczącego Delegacji (HoD) Polski w HELCOM jest uprzednia interwencja i próba rozwiązania danego problemu przez przedstawicieli resortu właściwego dla danego zagadnienia na poziomie formacji roboczych HELCOM oraz niezwłoczne przekazanie informacji o tym do Krajowego Sekretariatu ds. HELCOM.
12. Decyzja o przystąpieniu przez resort właściwy dla danego zagadnienia do prac poszczególnych formacji roboczych HELCOM leży w gestii danego resortu. Brak zaangażowania danego resortu traktowany jest jednakże jako akceptacja wyników prac danej formacji roboczej HELCOM.
13. Dla ułatwienia przepływu informacji pomiędzy resortami a Krajowym Sekretariatem ds. HELCOM korespondencja prowadzona jest przede wszystkim przy wykorzystaniu poczty elektronicznej i adresu e-mail: SekretariatHELCOM@mi.gov.pl.
W przypadku komunikacji ze strony jednostek podległych lub nadzorowanych przez dane ministerstwo, stanowiska przekazywane na adres Krajowego Sekretariatu ds. HELCOM oraz do wiadomości danego ministerstwa traktowane są jako stanowiska uzgodnione w ramach danego resortu.